

2 Spelobservatie op basis van gedragsinterval

Deze observatie is bedoeld om het spelgedrag van een kind te volgen met als hoofddoel in het samenspel het patroon van initiatief nemen en volgen duidelijk te krijgen.

De observatie kan zowel bij vrij spel buiten of in de speelzaal als bij spel in de poppenhoek, bouwhoek of zand/watertafel worden toegepast.

naam : [] **datum :** []

spelsituatie : []

categorieën : I = neemt Initiatief
 V = Volgt initiatief van een ander
 T = gaat in Tegen initiatief van ander
 B = stelt zich Buiten het spel
 C = wordt door ander geCorrigeerd
 S = vertoont Storend gedrag

code : (vul steeds in als een andere categorie begint)

[]	(tijd.....)	[]	(tijd.....)
[]		[]	
[]		[]	
[]	(tijd.....)	[]	(tijd.....)
[]		[]	
[]		[]	
[]	(tijd.....)	[]	(tijd.....)
[]		[]	
[]		[]	
[]		[]	
[]		[]	

De tijdsaanduiding om de vijf codes is om een globaal idee van de tijdsverdeling over de spelsituatie te krijgen.

2 Spelobservatie op basis van gedragsinterval

a. Doel

Deze observatie heeft als doel de rolverdeling binnen een spelsituatie in kaart te brengen. Daartoe is de techniek van het noteren van veranderingen in het gedrag (de zogenaamde gedragsinterval) heel geschikt, omdat zo duidelijk wordt welke categorieën wel en welke niet door het betreffende kind worden benut.

b. Toepassingsmogelijkheden

Deze observatietechniek kan zowel bij jonge als bij wat oudere kinderen worden gebruikt. Ook maakt het hierbij niet uit of het bij binnen- of buitenspel gebeurt. De vraag waarop iet deze observatie antwoord gegeven kan worden, is: 'In hoeverre is dit kind in een spelsituatie volgzzaam of initiatiefrijk, accepteert het ideeën van anderen en wordt het door anderen geaccepteerd? Hoe gaat het met tegenslagen hierbij om?'

c. Aanwijzingen voor het gebruik

Het is belangrijk om het spel onopvallend te volgen, zodat de kinderen zich niet sociaal-wenselijk ten opzichte van elkaar gaan gedragen... Om het gedrag goed te kunnen interpreteren in termen van de categorieën is het aan te bevelen binnen gehooraafstand te zitten.

Werken met een video is hier heel goed mogelijk, mits er maar een (extra) microfoon op de speelplek is.

Het regelmatig invullen van de tijd is belangrijk in verband met het correct interpreteren van een gedragspatroon.

d. Toelichting op het resultaat

Na invulling kan elke categorie worden geturfd, zodat duidelijk is welk gedrag het meest en welk misschien helemaal niet voorkwam.

Daarnaast is het nuttig de opeenvolging van gedrag te vergelijken. Hoe reageert het op initiatieven van anderen?, hoe reageert het op kritiek?, enzovoort.

e. Aanwijzingen voor de interpretatie

De interpretatie hangt uiteraard af van de aanleiding tot de observatie. In ieder geval moet duidelijk zijn geworden of er sprake is van een initiatiefrijke leerling of van een vooral volgende leerling. Verder zal duidelijk kunnen zijn of het spelgedrag door speelgenootjes wordt geaccepteerd. Is daarin een relatie met de leeftijd te herkennen (bijvoorbeeld: 'Jonge kinderen volgen wel, maar ouderen gaan ertegen in en dat roept storend gedrag op.').